MOVING FORWARD TOGETHER

INTERNATIONAL RENAISSANCE FOUNDATION

ATLAS NETWORK

INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH AND POLICY CONSULTING

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
з 1 січня по 15 лютого 2024 року

Випуск № 85
Лютий 2024

Шановні читачі!

Перед Вами черговий випуск Інформаційного бюлетеня «Моніторинг сприяння торгівлі в Україні», продукт Інституту економічних досліджень та політичних консультацій, який публікується за підтримки Європейського союзу, МФ "Відродження" та ATLAS Network у рамках проекту "Підтримка громадської ініціативи "За чесну та прозору митницю". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно стану реалізації митної реформи та впровадження заходів сприяння міжнародній торгівлі в Україні. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: customs@ier.kyiv.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

Парламент погодив норми Податкового кодексу України з Митним тарифом України..... 4

Уряд вніс технічні зміни до переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік...4

Держмитслужба затвердила формат обміну даними з магазинами безмитної торгівлі..... 5

Проекти нормативно-правових актів..... 6

Підготовлено чергові зміни до Митного кодексу України в контексті його наближення до норм ЄС..... 6

Новини..... 7

Держмитслужба разом із молдовськими колегами запустила спільний контроль у п/п "Кучурган-Новосавицьке" для залізничного сполучення..... 7

Держмитслужба розпочала пілотний проєкт щодо здійснення постмитного контролю..... 7

На порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» додано можливість перегляду митної декларації в актуальному стані - із урахуванням коригувань..... 8

На двох митних постах – «Ужгород-автомобільний» і «Астей» Закарпатської митниці - буде встановлено сучасні модульні конструкції..... 9

Парламент погодив норми Податкового кодексу України з Митним тарифом України

Закон України від 16 січня 2024 року № 3553 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо приведення деяких норм у відповідність із Законом України "Про Митний тариф України" та уточнення окремих положень»

Законом України «Про Митний тариф України» від 19 жовтня 2022 р. № 2697-IX було впроваджено нову редакцію номенклатури Митного тарифу України, в основу якого покладено нову версію Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), яка побудована на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів версії 2022 року і Комбінованої номенклатури Європейського Союзу 2022 року.

Водночас, окремі положення Податкового кодексу України містять коди товарів згідно з УКТ ЗЕД версії 2017 року. Ухвалений Закон спрямований на усунення цих розбіжностей і погодження норм Податкового кодексу України з актуальними версіями Митного тарифу України та УКТ ЗЕД.

Внесені зміни забезпечать уникнення ускладнень під час митного оформлення товарів, а також правильне визначення переліку підакцизних товарів. Зокрема, усувається невідповідність у кодуванні товарів для уникнення ускладнень під час адміністрування податку на додану вартість, акцизного податку, податку на прибуток підприємств та податку на доходи фізичних осіб.

Крім того, передбачено заміну термінології: поняття «основні фонди» поняттям «основні засоби»; поняття «статутний фонд» поняттям «статутний капітал»; заміни слів «реабілітаційна установа» словами «реабілітаційний заклад» задля зрозумілого та однозначного трактування норм права. Також виключено з переліку ставок із податку на прибуток підприємств, які застосовуються до доходів нерезидентів, ставку 20%, яка застосовувалася до доходів нерезидентів за виробництво та/або розповсюдження реклами, у зв'язку з винятком 2 з Кодексу положення щодо оподаткування таких доходів. Також уточнюються положення щодо підакцизних товарів.

Джерело: http://surl.li/qxyvj

Уряд вніс технічні зміни до переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік

Постанова Кабінету Міністрів України від 6 лютого 2024 року № 125 «Про внесення змін у додаток 4 до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 р. № 1402»

Нагадаємо, що 27 грудня 2023 року урядом було затверджено перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2024 рік.

На засіданні уряду 30 січня 2024 року до вказаної постанови були внесені технічні зміни. Зокрема, примітки та коди в додатку 1 Обсяги квот товарів, експорт яких підлягає ліцензуванню за цією постановою, приведено у відповідність до Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності в позиції «Деревина паливна у вигляді колод, полін, хмизу, гілок, сучків або в аналогічних формах; тріска або стружка деревна» у відповідність до положень Закону України «Про Митний тариф України».

Джерело: http://surl.li/qxytl

Держмитслужба затвердила формат обміну даними з магазинами безмитної торгівлі

Наказ Державної митної служби України від 23.01.2024 №91 «Про затвердження Специфікації структури та формату електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та магазинами безмитної торгівлі»

З метою протидії незаконному обігу тютюнових виробів та алкогольної продукції Держмитслужба затвердила специфікацію структури та формат електронних повідомлень для обміну даними між Держмитслужбою та магазинами безмитної торгівлі, зокрема, щодо реквізитів паспортних документів громадян — покупців алкогольних напоїв та тютюнових виробів у магазинах безмитної торгівлі.

Це технічний документ, яким визначається формат інформаційного обміну повідомленнями, який здійснюється через SOAP вебсервіс, розміщений за адресою:

https://sw2.customs.gov.ua/AskCustoms.asmx.

Джерело: http://surl.li/qxywc

Підготовлено чергові зміни до Митного кодексу України в контексті його наближення до норм ЄС

Проект Закону (реєстр. номер 10411 від 16.01.2024 року «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо імплементації деяких положень Митного кодексу Європейського Союзу»

Дата реєстрації: 16 січня 2024 року

Ініціатор: Кабінет Міністрів України

Законопроєкт розроблено з метою виконання зобов'язань України в рамках Угоди в частині наближення митного законодавства України до митного законодавства ЄС згідно з Додатком XV до Угоди, а також оновлення та доповнення положень Митного кодексу України з урахуванням найкращих європейських практик.

Законопроєктом пропонується:

- запровадити нові терміни та привести існуючу термінологію Кодексу у відповідність до термінології європейського законодавства, зокрема Регламенту № 952/2013;
- запровадити концепцію митного представництва, аналогічну тій, що функціонує в країнах ЄС, визначивши загальні засади представництва, розділення видів представництва на пряме та непряме, розмежування відповідальності суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності та митного представника;
- удосконалити критерії надання авторизацій, як наслідок існуючої необхідності в усуненні неточностей у формулюваннях після початку розгляду заяв про надання авторизації на застосування спрощень;
- запровадити європейський підхід щодо узагальнення положень стосовно митних режимів, зокрема доповнити Кодекс новими статтями, які передбачають зміни щодо:
  1) авторизацій для поміщення товарів у митні режими імпорту (у частині процедури кінцевого використання), тимчасового ввезення, переробки на митній території, переробки за межами митної території;
  2) запровадження умови зберігання документів та ведення записів як умови отримання авторизації;
  3) визначення механізму передачі прав та обов'язків утримувача авторизації (утримувача процедури);
  4) надання можливості переміщення товарів, які перебувають під митним контролем, у рамках відповідного митного режиму, без поміщення товарів у митний режим транзиту;
  5) розширення переліку звичайних операцій із товарами та чіткого регламентування вимог до їх здійснення;
  6) еквівалентних товарів та умов їх використання;
  7) завершення та припинення митних режимів, звітування про завершення митного режиму;
  8) особливостей моніторингу відповідності умовам, визначеним в авторизації для поміщення товарів у митний режим;
- привести положення Кодексу щодо доставки, пред'явлення товарів, а також їх тимчасового зберігання під митним контролем (глави 28, 29 Кодексу) у відповідність до Регламентів ЄС;
- удосконалити розділ VII Кодексу щодо зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів та розпорядження ними;

- удосконалити розділ XIV Кодексу щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України на виконання заходів, передбачених Державною антикорупційною програмою на 2023 – 2025 роки;
- змінити положення щодо деяких видів діяльності, контроль за провадженням яких здійснюють митні органи.

Розробка цього проєкту є важливим етапом із реформування митного законодавства України та наближення його до норм ЄС.

Джерело: http://surl.li/qxywk

Держмитслужба разом із молдовськими колегами запустила спільний контроль у п/п "Кучурган-Новосавицьке" для залізничного сполучення

Представники митних та прикордонних адміністрацій обох країн підписали Акт про готовність пункту пропуску для залізничного сполучення "Кучурган - Новосавицьке" до впровадження спільного контролю.

На початку повномасштабного вторгнення зазначений пункт пропуску був закритий розпорядженням Кабінету Міністрів України. Проте вже минулої осені відновив роботу саме завдяки проєкту, який передбачає одночасне проведення контрольних заходів службами суміжних країн.

Нагадаємо, що запровадження спільного контролю в пунктах пропуску із суміжними країнами є одним із пріоритетних завдань Держмитслужби в найближчій перспективі. Адже це сприятиме прискоренню переміщення товарів і транспортних засобів через кордон.

Джерело: http://surl.li/qxyxb

Держмитслужба розпочала пілотний проєкт щодо здійснення постмитного контролю

Держмитслужба реалізує рекомендаційно-технічний пілотний проєкт щодо здійснення пост-митного контролю як однієї із форм контролю, визначеною статтею 336 Митного кодексу України. Мета проєкту - практична реалізація положень статті 337-1 МКУ. Проведення постмитного контролю полягає в перевірці інформації, зазначеної в митній декларації, та поданих документів.

Основними напрямами здійснення постмитного контролю є:

- контроль за правильністю визначення бази оподаткування;
- контроль за правильністю класифікації товарів згідно з УКТЗЕД;
- контроль за визначенням країни походження товарів;

  контроль за наданням пільг в оподаткуванні, повнотою та своєчасністю сплати митних платежів;

  контроль за достовірністю декларування вагових, кількісних та якісних показників, технічних та фізико-хімічних характеристик товарів, що впливають на рівень оподаткування;
- контроль за дотриманням визначених МКУ вимог митних режимів;
- контроль за дотриманням суб'єктами ЗЕД положень законодавства з питань нетарифного регулювання.

Постмитний контроль не проводиться щодо всіх митних оформлень.

Проведення постмитного контролю конкретних митних оформлень здійснюється митницею за результатами застосування системи управління ризиками.

Також здійснення постмитного контролю можливе лише щодо митних декларацій, оформлення яких завершено не пізніше ніж за 30 календарних днів до початку здійснення постмитного контролю.

Під час проведення постмитного контролю митниця, яка здійснила митне оформлення товару, може запитати документи, які не подавались до митного оформлення, але містять відомості, що дозволяють перевірити заявлені в митній декларації дані.

Слід зазначити, що постмитний контроль не є документальною перевіркою дотримання вимог законодавства України з питань митної справи. Податкові повідомлення-рішення за результатами проведення постмитного контролю не виносяться.

Водночас, результати постмитного контролю враховуються системою управління ризиками та під час відбору підприємств для проведення документальних перевірок у подальшому.

У разі виявлення помилок та/або невідповідності даних, митниця інформує декларанта про такі невідповідності.

Джерело: http://surl.li/qeuxp

На порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» додано можливість перегляду митної декларації в актуальному стані

Держмитслужби України повідомила, що у розділі «Мої декларації» на порталі «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» додано можливість перегляду митної декларації в актуальному стані - із урахуванням коригувань. Водночас перегляд митних декларацій, у яких зазначаються товари військового призначення або подвійного використання, зі зрозумілих причин, неможливий.

Окрім цього, наразі фахівці Держмитслужби працюють над наступним кроком - невдовзі у сповіщення Telegram-боту буде додано гіперпосилання на митну декларацію при її оформленні або коригуванні, які даватимуть можливість перегляду своїх декларацій в Особистому кабінеті (після проходження аутентифікації в ньому).

Джерело: http://surl.li/qxrri

На двох митних постах – «Ужгород-автомобільний» і «Астей» Закарпатської митниці - буде встановлено сучасні модульні конструкції

У рамках реалізації Проєкту USAID «Економічна підтримка України» на двох митних постах – «Ужгород-автомобільний» і «Астей», що в зоні діяльності Закарпатської митниці, буде встановлено сучасні модульні конструкції для здійснення митно-прикордонного контролю та санітарні модульні споруди.

Роботи плануються в лютому - березні 2024 року. Після їх завершення кожна модульна будівля матиме електропостачання, систему освітлення, телефонний та інтернет-доступ, опалення, кондиціонування та меблі. Усього заплановано замінити 34 модульні конструкції.

Перша партія таких будинків уже встановлена на одному з пунктів пропуску Волинської митниці. Також проєкт поширюватиметься на об'єкти інфраструктури Чернівецької митниці.

З метою модернізації пунктів пропуску, що знаходяться на кордоні України з Польщею, Угорщиною, Румунією, Молдовою та Словаччиною, у 2023 - 2026 роках Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) передбачено виділення 115 млн доларів на розвиток прикордонної інфраструктури для збільшення обсягів торгівлі.

Джерело: http://surl.li/qxyxy

“Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” є продовженням випусків Щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, який готувався Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій у рамках проекту “Діалог зі сприяння торгівлі”, за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”.

Запропонований інформаційний бюлетень є продовженням попереднього і публікується в рамках проєкту **“Підтримка громадської Ініціативи “За чесну та прозору митницю”**, який реалізується за підтримки Європейського союзу, Міжнародного фонду “Відродження” та ATLAS Network і є моніторингом реалізації митної реформи та заходів зі сприяння міжнародній торгівлі.

Публікація складається з трьох частин:

- нормативно-правові акти, що набрали чинності
- проекти нормативно-правових актів
- новини

Ми розуміємо, що малому та середньому бізнесу не вистачає часу на проведення аналізу нового законодавства або можливих нормативних новацій. Також, значна кількість таких актів складна для розуміння пересічної людини. “Моніторинг сприяння торгівлі в Україні” покликаний привернути увагу до цікавих подій, нововведень законодавства України, що стосуються сфери спрощення процедур торгівлі і можуть безпосередньо впливати на суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності. Також у цих публікаціях ми будемо робити аналіз проектів нормативних актів із цієї тематики.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД) - міжнародно визнаний незалежний український аналітичний центр, заснований у 1999 році.

ІЕД займається аналізом проблем економічного розвитку, міжнародної торгівлі та ділового клімату (зокрема в секторі МСП), бере участь у розробці документів політики національного та регіонального рівня.

ІЕД регулярно випускає власний макроекономічний прогноз для України та бере участь у розробці консенсус-прогнозу Міністерства економічного розвитку і торгівлі України.

Команда соціологів ІЕД проводить регулярні опитування підприємств та експертів із метою оцінки ділового клімату та очікувань українського бізнесу. ІЕД успішно поєднує свою аналітичну діяльність з адвокацією змін та участю в громадському житті України. ІЕД співпрацює з центральними та місцевими органами влади, вітчизняними та закордонними аналітичними центрами, організаціями громадянського суспільства.

Робота ІЕД фінансується за рахунок грантів, благодійних внесків та коштів технічної допомоги.

Застереження

Моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлений ІЕД і має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали щонайбільших зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. У разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.

Матеріал відображає позицію авторів і не обов’язково збігається з позицією Європейського Союзу, Міжнародного фонду “Відродження”, ATLAS Network та (або) Інституту економічних досліджень та політичних консультацій.